
Fatiha Suresi ve Meali

سورة الفاتحة
مكية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ② الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ ③ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤
اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥ صِرَاطَ
الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

وهي سبع آيات

1- FÂTIHA SÛRESİ⁽¹⁾

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 7 âyettir.]

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Kovulmuş şeytadan Allah'a sığınırım!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1- Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle.⁽²⁾

2- Hamd, âlemlerin Rabbi⁽³⁾ olan Allah'a mahsustur.⁽⁴⁾

3- (O,) Rahmândır, Rahîmdir.⁽⁵⁾

4- Dîn⁽⁶⁾ (hesab) gününün mâlikidir.

5- (Rabbimiz!) Ancak sana ibâdet ederiz ve ancak senden yardım dileriz.⁽⁷⁾

6- Bizi dosdoğru yola hidâyet eyle!⁽⁸⁾

7- Kendilerine ni'met verdiğin kimselerin yoluna; gazab edilmiş olanların ve dalâlete düşenlerin (yoluna) değil!⁽⁹⁾ (Âmîn!)⁽¹⁰⁾

1- Bu sûreye, Kur'ân-ı Hakîm'in başlangıç sûresi olması cihetiyle, açan veya açıcı ma'nâsında "**Fâtiha**" ismi verilmiştir. Ayrıca, namazın her rek'atında tekrarlanan yedi âyet olması cihetiyle بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ denir. Ve Kur'ân'ın bir nevi' fihristi, özü, esâsı ve bütün ma'nâ ve hükümlerine şâmil olması cihetiyle de بِبَيِّنَاتٍ لِّمَنْ أُمِّ [Kitâbın anası] gibi ünvanları olan bu sûrenin daha başka isimleri de vardır. (İbn-i Kesîr, c. 1, 15; Neseî, c. 1, 29)

"Kur'ân Fâtiha'da, Fâtiha dahi Besmele'de münderic (içinde) olduğuna ehl-i keşif müttefiktirler (ma'neviyât ehli olan evliyâlar ittifâk etmiştir)." (Zülfikâr, 25. Söz, 30)

2- (3 ,Söz .1 ,Sözler) "***بِسْمِ اللَّهِ** her hayrın başıdır"

ezeliyenin i-kudret **بِسْمِ اللَّهِ** (Allah'ın ezeli kudretinin) tealluk (alâka) ve te'sîrini celb eder (çeker). Ve o tealluk, abdin kesbine (kulun fiiline) ve işine yardım edici bir ruh gibi olur. Öyle ise hiçkimse, hiçbir işini Besmele'siz bırakmasın!" (İşârâtü'l-İ'câz, 11)

“Her bir ni‘metin bidâyetinde (başında) mü‘min olan kimse Besmele’yi unutmasın, okusun! Ve o ni‘metin Allah’dan olduğunu bilmekle, kendisi ancak Allah’ın ismiyle, Allah’ın hesâbına aldığıını bilsin; Allah’a minnet ve şükranla mukâbelede bulunsun.” (Mesnevî-i Nûriye, Habâb, 81)
Besmele hakkında daha geniş ma‘lûmât için, bakınız; (Sözler, 1. Söz, 3; Lem‘alar, 14. Lem‘a, 97; İşârâtü’l-İ‘câz, 11-12)

3- Kur’ân-ı Kerîm’in her cüz’ü dört hizbe bölünmüştür. Bir tilâvet âdâbı olarak, Kur’ân okuyan kişi, kırâetini mevzûnun tamamlandığı yerlerde bitirmelidir. Bu hususta bir kolaylık olmak üzere, âyet sonlarındaki (ع) secâvendleri gibi, sahîfe kenarlarındaki bu hizb işâretleri de ekseriyet i‘tibâriyle böyle yerleri göstermekte olup, bu işâretlerdeki حزب [Hizb] kelimesinin tam karşısında bulunan âyetle, kırâet ma’nâ cihetiyle tamamlanmaktadır. (Karaçam, 502)

4- “Semâvâtta binler âlem var. Yıldızların bir kısmı, her biri birer âlem olabilir. Yerde de her bir cins mahlûkât birer âlemdir. Hattâ her bir insan dahi küçük bir âlemdir. رَبِّ الْعَالَمِينَ [Âlemlerin Rabbi] ta’bîri ise, doğrudan doğruya her âlem, Cenâb-ı Hakk’ın rubûbiyetiyle idâre ve terbiye ve tedbîr edilir, demektir.” (Mektûbât, 26. Mektûb, 127)

5- “Ezelden ebede kadar, her kimden her kime karşı gelen ve gelecek medh ü senâ (övgü)O’na âiddir. Çünkü sebep-i medih (övgü sebebi) olan ni‘met ve ihsan ve kemâl ve cemâl ve medâr-ı hamd (övgüye sebep) olan herşey O’nundur, O’na âiddir.” (Mektûbât, 20. Mektûb, 66-67)

6- Rahmân ve Rahîm, eşsiz rahmet ve merhamet sâhibi ma’nâsında iki sıfat ismidir. Rahmân, bu dünyada mü‘min veya kâfir, iyi veya kötü bütün mahlûkâta; Rahîm, âhirette sâdece mü‘minlere ni‘met veren ma’nâsındadır. (Kurtubî, c. 1/1, 104-105)

7-“ ‘Dîn’ kelimesinden maksad, ya cezâdır (karşılıktır); çünkü o gün, hayır ve şerlere cezâ verilecek bir gündür veya hakâik-ı dîniyedir (dînî hakikatlerdir). Çünkü hakâik-ı dîniye o gün tam ma’nâsıyla meydana çıkar.” (İşârâtü’l-İ‘câz, 16)

8- Burada, “(Ben) ibâdet ederim” değil de “(Biz) ibâdet ederiz” denmesinin hikmeti için, bakınız; (Mektûbât, 29. Mektûb, 243; Şuâ’lar, 15. Şuâ’, 574-576; İşârâtü’l-İ‘câz, 17)

9- “Bir mü’min hidâyeti isterse;* بِإِذْنِهِ [Bize hidâyet eyle!] sebat ve devam ma’nâsını ifâde eder. Zengin olan isterse ziyâde ma’nâsını, fakir olan isterse i’tâ (ihsân etmek) ma’nâsını, zayıf olan isterse iâne (imdad) ve tevfiik (muvaffak kılma) ma’nâsını ifâde eder. (...) En büyük hidâyet, hicâbın(perdenin) kaldırılmasıyla hakkı hak, bâtili bâtil göstermektir.” (İşârâtü’l-İ’câz, 19)

10- “Âdem (as) zamânından beri, beşeriyette iki cereyân-ı azîm (iki büyük hareket) birbiriyle çarpışarak gelmiş. Biri, istikâmet yolunu (doğru yolu) ta’kîb ile ni’met ve saâdet-i dâreyne (dünya ve âhiret saâdetine) mazhar olan ehl-i nübüvvet ve salâhat ve îmandır (peygamberler, sâlihler ve mü’minlerdir). Bunlar kâinâttaki, kâinâtın hakîkî güzelliğine ve intizam ve kemâline(mükemmelliğine) mutâbık (uygun) olarak istikâmette hareket ettiklerinden, hem kâinât sâhibinin lütuflarına, hem iki cihânın saâdetine mazhar olup, beşeri (insanı) melekler derecelerine, belki fevkine (daha yukarısına) terakkî ettirmeğe (yükseltmeye) vesîle olarak, dünyada îman hakîkatleriyle ma’nevî bir Cennet, âhirette bir saâdet kazanmışlar ve kazandırmışlar.

İkinci cereyan, istikâmeti bırakıp ifrât ve tefrît ile (aşırı giderek veya çok geri kalarak) akli, bir vesîle-i azaba ve elemeler toplayıcı bir âlete çevirdiklerinden, insâniyeti en bedbaht bir hayvâniyetten aşağı düşürüp, dünyada zulümlerine mukâbil (karşılık) gazab-ı İlâhîyi (Allah’ın gazabını) ve musîbet tokatlarını yemekle berâber, dalâletleri cihetinde, akıl alâkadarlığıyla kâinâtı bir hüzüngâh ve mâtemhâne-i umûmiye (umûmî bir hüzn ve mâtem yeri) ve zevâlde yuvarlanan (yok olup giden)zîhayatlar (canlılar) için bir mezbaha ve bir selhâne (kesim yeri) ve gâyet çirkin ve karışık görür, rûhu ve vicdânı dünyada bir ma’nevî Cehennemde olur, âhirette dâimî bir azab çekmeğe kendini müstehak eder. İşte Fâtîha-i Şerîfe’nin âhirinde (sonunda) وَلَا تَعْمَلْ لِنَفْسِكَ الَّذِينَ كَرِهْتَ إِنَّهَا رِجْسٌ لِّكُلِّ طَّاغُوتٍ إِنَّهَا نَفْسٌ لَّا تُؤْمِنُ إِلَّا بِاللَّهِ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَلَا تَعْمَلْ لِنَفْسِكَ الَّذِينَ كَرِهْتَ إِنَّهَا رِجْسٌ لِّكُلِّ طَّاغُوتٍ إِنَّهَا نَفْسٌ لَّا تُؤْمِنُ إِلَّا بِاللَّهِ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

edilmiş gazab ;yoluna kimselerin verdiği met’ni Kendilerine] الصَّالِّينَ olanların ve dalâlete düşenlerin (yoluna) değil!] âyeti, bu iki cereyân-ı azîmi ders veriyor.” (Şuâ’lar, 15. Şuâ’, 579)

Gazab edilmiş olanların yahudiler; dalâlete düşenlerin hristiyanlar olduğu da rivâyet edilmiştir. (İbn-i Kesîr, c. 1, 24)

11- Âmîn: “Kabûl et!” ma’nâsında olup Kur’ân’dan değildir; sünnet ile sâbittir. (İbn-i Kesîr, c. 1, 25)